

Anna Majdan

Akademia Zamojska

e-mail: anna.majdan@akademiazamojska.edu.pl

<https://orcid.org/0000-0002-7829-0699>

Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej *Almanach polskiej myśli ekonomicznej XX wieku. Ludzie – działalność – idee*, Akademia Zamojska, Zamość, 15 grudnia 2022 roku

15 grudnia 2022 roku w Akademii Zamojskiej odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa promująca publikację pt. *Almanach polskiej myśli ekonomicznej XX wieku. Ludzie – działalność – idee*.

Powstała ona w ramach projektu „Twórcy polskiej myśli ekonomicznej XX wieku”. Redaktorami naukowymi publikacji są dr hab. Ryszard Skrzyniarz, prof. AZ i dr Dariusz Wojnarski. Zawiera ona osiągnięcia i dorobek polskich uczonych ekonomistów, działających w XX wieku i prowadzących badania naukowe zarówno w kraju, jak i zagranicą. Partnerem wydarzenia był Instytut Finansów.

Biogramy opisujące życie i działalność 25 polskich ekonomistów (akademicy i praktycy) zostały sporządzone przez znakomitych znawców myśli ekonomicznej z całej Polski: Biliński Leon, Hydel Adam i Krzyżanowski Adam (Piotr Biliński), Caro Leopold i Czuma Ignacy (Ryszard Polak), Doboszyński Adam (Rafał Sierchuła), Głąbiński Stanisław i Grabski Stanisław (Paweł Skibiński), Grabski Władysław (Dariusz Wojnarski), Hurwicz Leonid (Aneta Kargol-Wasiluk), Kalecki Michał (Katarzyna Szmidt), Kowalik Tadeusz i Zawadzki Władysław (Miroslaw Szpakowski), Lange Oskar (Damian Winzewski), Lipiński Edward (Janusz Kaliński), ks. Majka Józef (Adam Kucharski), ks. Piwowarczyk Jan i Koneczny Feliks (Paweł Skrzydlewski), Romanowski Henryk (Mateusz Kiereś), Rybarski Roman (Dariusz Miszewski), Strzeszewski Czesław (Mieczysław Ryba), Taylor Edward (Jan Główka), Zdziechowski Jerzy (Paweł Tanewski), Zweig Ferdynand

(Miroslaw Czerwiński), Jaroszyński Karol (Wioletta Woś). Dzieło uzupełniają artykuły poświęcone: myśli społeczno-ekonomicznej kardynała Stefana Wyszyńskiego (Grzegorz Kucharczyk) czy Jana Pawła II (Arkadiusz Wuwer), a także polskiej myśli ekonomicznej (Stanisław Czaja).

Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli: Ministerstwo Edukacji i Nauki, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Prezydent Miasta Zamość, Instytut Badań Edukacyjnych oraz Ośrodek Rozwoju Edukacji. Patronat medialny sprawowali: TVP3 Lublin, „Kronika Tygodnia”, Katolickie Radio Zamość oraz Portal Akademicki „Skafander”.

W wydarzeniu wzięli udział m.in.: wicemarszałek województwa lubelskiego Michał Muława, starosta zamojski Stanisław Grzesko oraz wiceprezydent Zamościa Piotr Orzechowski.

Konferencję otworzył Rektor Akademii Zamojskiej dr hab. Paweł Skrzydlewski, prof. AZ, witając przybyłych gości. Następnie odczytano list Ministra Edukacji i Nauki dr. hab. Przemysława Czarnka, prof. KUL skierowany do JMR dr. hab. P. Skrzydlewskiego. Minister zaznaczył, że jest zaszczycony patronować wydarzeniu, jakim jest konferencja promująca publikację naukową, i docenia współpracę między Skarbem Państwa – Instytutem Finansów a Akademią Zamojską.

Następnie głos zabrał dyrektor Instytutu Finansów Łukasz Chrobak. Mówił:

jesteśmy bardzo dumni, że wzięliśmy udział w tym przedsięwzięciu, widzimy, jak wiele pracy w bardzo krótkim czasie zostało wykonane tutaj ze strony Pana Rektora, i podziwiamy tutaj kompetencje organizacyjne i koordynacyjne, bo jak państwo będą mieli możliwość tutaj zapoznać się z tym opracowaniem było zaangażowanych wielu autorów z różnych miejsc i ośrodków w naszym kraju. Mamy przedstawicieli: Krakowa, Białegostoku, Katowic [...] Zamościa, Warszawy [...].

Kolejno głos zabrali redaktorzy naukowci: dr hab. R. Skrzyniarz, prof. AZ i dr D. Wojnarski. Dr. hab. R. Skrzyniarz przytoczył etos Karola Jaroszyńskiego, który mając ogromny majątek, potrafił podzielić się wszystkim, m.in. był fundatorem KUL. Zaznaczył również, że biogramy pozwalają w przystępny sposób zapoznać się z problematyką myśli ekonomicznej XX wieku oraz z tym, w jaki sposób ta myśl wpływała na innych. Podsumował publikację w następujący sposób: „[...] chcę być hojny jak Jaroszyński, prawy jak Koneczny, uczony jak Krzyżanowski, mieć energię do działania jak bracia Grabscy i zdobyć Nobla jak Hurwicz”.

Dr D. Wojnarski mówił:

przygotowane opracowanie jest uzupełnieniem luki (wkład polskiej myśli ekonomicznej w światową ekonomię) [...] Jednym z zapomnianych osób, które miały wkład w polską

ekonomię, był Stanisław Staszic, który był profesorem w Akademii Zamojskiej. Zwracał on uwagę na rolę rolnictwa w ekonomii polskiej, ale także na przemysł.

Podczas konferencji wystąpiło pięciu cenionych znawców z zakresu historii ekonomii. Wśród nich byli autorzy biogramów: prof. dr hab. Grzegorz Kucharczyk (Instytut Historii PAN w Poznaniu), dr Mirosław Czerwiński, prof. UŚ (Uniwersytet Śląski w Katowicach). Gościliśmy również: dr. hab. Włodzimierza Dłubacza, prof. KUL (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie), prof. dr. hab. Marka Kornata (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie) oraz dr. hab. Arkadiusza Jabłońskiego, prof. KUL (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie).

Jako pierwszy wystąpił ze swoim wykładem prof. dr hab. Grzegorz Kucharczyk, nawiązując w nim do jego autorskiego artykułu *Myśl społeczno-ekonomiczna kardynała Stefana Wyszyńskiego*, zamieszczonego w promowanej publikacji.

Etos pracy powinien być propagowany, [...] który był niszczonej przez nacjonalistyczne podejście do pracy. [...] a Kardynał Wyszyński był bardzo dobrze przygotowany do podejmowania refleksji nad życiem ekonomicznym. [...] stworzył we Włocławku Chrześcijański Uniwersytet Robotniczy [...] to był wymiar praktyczny. [...] Prymas w podejściu do kwestii ekonomicznych [...] nie bał się kategorii celowości, [...] Cel powinien być ten sam co w innych naukach społecznych (dążyć do doskonałości i zbawienia bożego), czyli działać zgodnie z naturą człowieka. Praca jest wartością samą w sobie i aby nie zamienić się w swoje przeciwieństwo. [...] Herezję pracy uprawiają systemy kolektywistyczne, czyli marksizm, a z drugiej strony liberalizm – pogoń za zyskiem. [...] Prymas Stefan Wyszyński był zwolennikiem prywatności, która daje człowiekowi możliwość rozwoju i dążenia do celu. [...]. Model życia gospodarczego trzeba dostosowywać do sytuacji polskiej, a rolnictwo powinno być doceniane, a nie uważane za tzw. hamulec modernizacyjny czy ekonomiczny. Według błogosławionego kardynała Stefana Wyszyńskiego kolejnym, może najważniejszym celem jest to, że gospodarka polska powinna być zorientowana na zaspokajanie polskich rodzin, dobra kondycja rodzinna bez której nie funkcjonowało by społeczeństwo.

Następnie głos zabrał dr hab. Włodzimierz Dłubacz, prof. KUL. Wygłosił referat *Człowiek, praca i gospodarka*. Omówił dział etyki społecznej, jakim jest etyka gospodarcza. Działalność ta bada ostateczny cel tej gospodarki. Pierwsze analizy na temat etyki gospodarki i jej moralności przedstawiał Arystoteles. Ważnymi Polakami według prof. W. Dłubacza w XX wieku byli Jan Paweł II, ks. J. Majka, ks. J. Piwowarczyk czy ks. Olejnik. Uważa, że podstawowym dobrem powinna być godność człowieka, na której strażą stoją normy moralne i prawa człowieka. Zadaje także pytanie: czy ekonomia i etyka mogą się spotkać?. Sądzi, że czasy nowożytne je rozdzieliły.

Upadek moralności oznaczałby upadek praw rynku jak i samego rynku. Poznanie rzeczywistości bez etyki mija się z celem i jest nie realistyczne. Istnieje dziś potrzeba etyki

w ekonomii, moralności w gospodarce, aby polityka gospodarcza prowadziła do dobrobytu wszystkich ludzi a nauki ekonomiczne służyły prawdziwym i godziwym celom.

Rektor Akademii Zamojskiej podziękował dr. hab. W. Dłubaczowi za przypomnienie idei „mówiących o tym, że zanim powstała ekonomia, istniała już ekonomika, czyli sztuka pięknego, dobrego życia we wspólnocie domowej związanej z należytyim użytkowaniem i wytwarzaniem dóbr”.

Kolejnym prelegentem był dr hab. A. Jabłoński, prof. KUL, który przedstawił referat *Ziemiański projekt gospodarki w oparciu o zasoby własne Polski w ujęciu Emmanuela Małyńskiego*. Emmanuel Małyński był jednym z najbogatszych osób na przełomie lat 20.-30. XX wieku. Walczył z herezjami w ekonomii, które widział w demokracji i w rewolucji.

Czwartym uczestnikiem konferencji ogólnopolskiej był dr M. Czerwiński. Jego wystąpienie *Ferdinand Zweig. Ekonomia a socjologia* było zbliżone tematem do biogramu zamieszczonego na łamach *Almanachu*. Prelegent interesował się szkołą krakowską, a co za tym idzie – bohaterem przemówienia. Poddał analizie 4 szkoły ekonomii: uniwersalizm, nacjonalizm, liberalizm i socjalizm oraz przedstawił podejście do nich F. Zweiga.

Ostatnim prelegentem był prof. dr hab. Marek Kornat z referatem *Profesor Władysław Zawadzki i jego rozważania nad teorią produkcji*. Prof. dr hab. Marek Kornat jest wybitnym znawcą XX wieku, specjalizuje się m.in. w poznaniu Rosji, bolszewizmu, totalitaryzmu. Zajmował się polską myślą sowietologiczną w okresie międzywojennym.

Rektor Akademii Zamojskiej dr hab. P. Skrzydlewski wręczył uczestnikom konferencji egzemplarze *Almanachu polskiej myśli ekonomicznej XX wieku. Ludzie – działalność – idee*. Podziękował również: prelegentom za wspaniałe i ciekawe wystąpienia dr inż. Marii Kierepce, dyrektor Instytutu Społeczno-Ekonomicznego za współpracę w organizacji tejże konferencji, oraz Sekretarz Redakcji Annie Majdan za organizację i koordynowanie pracy nad publikacją, a także wręczył prelegentom zaświadczenia za czynny udział w konferencji.

Almanach polskiej myśli ekonomicznej XX wieku. Ludzie – działalność – idee opublikowano w wersji elektronicznej: https://www.akademiazamojska.edu.pl//media/uploads/attach/2023-01/5391_almanach-polskiej-mysli-ekonomicznej-xx-wieku-ludzie--dzialalnosc---idee.pdf.

Nagranie konferencji przygotowane przez zespół Delta Pix jest dostępne na stronie: https://www.youtube.com/watch?v=qOilnsqAmuw&ab_channel=DELTAPIX

Słowa kluczowe: ekonomia; publikacja naukowa; Akademia Zamojska; konferencja ogólnopolska; biografia

Keywords: economics; academic publication; Academy of Zamość; nationwide scientific conference; biography